

ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕННЯ КОРОВОЇ ІНФЕКЦІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Калініченко С.В.*; Філімонова Н.І.**; Мелентьєва Х.В.*; Торяник І.І.*; Дубініна Н.В.**

*ДУ «Інститут мікробіології і імунології ім. І.І. Мечникова НАМНУ», м. Харків, Україна

** Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Актуальність. У 2017 році для секвенування вірусу кору ВООЗ було надано базу даних нуклеотидних послідовностей штамів вірусу кору (MeaNS)². Завдяки цьому встановлено, що на цей час в Європейському регіоні циркулюють наступні генотипи: D8, B3, H1 і D9. Переважаючи генотипи вірусу кору у 14 країнах включають декілька ліній B3 (домінуючим є штам Dublin.IRL/8.16 – 58 %), в 21 країні – декілька варіантів генотипу D8 (домінуючим є D8 Osaka.JPN/29.15 – 50 %). Генотип H1, що зустрічався раніше тільки в Азії було зареєстровано в п'яти країнах Європейського регіону ВООЗ (World Health Organization, 2018).

Співробітниками ВООЗ визначено, що вік хворих на кір у 2017 році розподілився таким чином: 11 % – діти до 1 року, 22 % – 1-4 роки, 12 % – 5-9 років, 13 % – 10-19 років і 42 % на 20 і старше літ. Вакцинний статус був відомий у 84 %, з них 83 % не щеплені, а 17 % отримали одну дозу вакцини. Із числа не щеплених 14 % випадків припадало на вік до 1 року, 23 % – 1-4 роки, 10% – 5-9 років, 11 % – 10-19 років і 42 % на 20 і старше літ. За зазначений період було зареєстровано 13 літальних випадків: 4 серед дорослого населення і 9 серед дітей. Кількість випадків на кір була найбільшою серед осіб у віковій групі 20 і старше літ. Це свідчить на відсутність імунного захисту даної групи населення і вказує на необхідність виявлення сприйнятливих осіб.

В Україні спалах на кір почався у 2017 році, коли було зафіксовано 4 782 випадки цього захворювання. За даними Центру громадського здоров'я МОЗ України, загалом у 2018 році в Україні на кір захворіли 54 481 людей (20 204 дорослих і 34 277 дітей), померло 16. Із вересня 2017 року, за рішенням оперативного штабу МОЗ з реагування на ситуацію з кором в Україні, тривають посилені заходи імунізації. Але, не дивлячись на спільні зусилля науковців, лікарів, фармацевтів та регуляторних органів охорони здоров'я по запобіганню поширенню корової інфекції рівень захворюваності на кір не зменшується, а швидкість розповсюдження вражає.

Виділення й визначення генотипів вірусу кору та визначення популяційного рівня протикорового імунітету у населення в Україні проводять Обласні лабораторні центри від МОЗ України або недержавні лабораторії. Проте, дослідження закономірностей еволюції і поширення вірусу кору та оцінка якості імунної відповіді на щеплення не проводяться зовсім. Зазначене є вкрай важливим, оскільки надасть інструменти для прогнозування, контролю та запобігання стрімкого розповсюдження корової інфекції в сучасних умовах.

Мета. Встановлення генотипів циркулюючих у Харківській області вірусів кору.

Матеріали і методи. Матеріалом для досліджень були зразки сечі від хворих з діагнозом «кір».

Секвенування проводилось на базі регіональної референтної лабораторії Всесвітньої організації охорони здоров'я (РПЛ ВООЗ) з діагностики кору та краснухи, м. Люксембург.

Результати і висновки. За результатами секвенування встановлено, що в Харківській області, в 2018-19 роках, циркулювали штами подібні до штамів наступних генетичних ліній: MVs/Kabul.AFG/20.2014/3 B3, MVs/Cambridge.GBR/5.16 D8 та MVs/Gir Somnath.IND/42.16 D8. Тобто, в Харківській області циркулювали віруси кору генотипів B3 та D8.

Таким чином, проблема корової інфекції набуває ознаки глобальності та потребує всебічного аналізу і пошуку шляхів її подолання.